МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення поточного та підсумкового контролю знань з дисципліни «Лідерство та групова динаміка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління проєктами» зі спеціальності 073 «Менеджмент» заочної форми навчання

2025

Методичні рекомендації до проведення поточного та підсумкового контролю знань з дисципліни «Лідерство та групова динаміка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління проєктами» зі спеціальності 073 «Менеджмент» заочної форми навчання / Укл. Т.І. Сергієнко – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. 48с.

Укладач: Т.І. Сергієнко, доц. каф. БтаУ, к.політ.н., доц.

Рецензент: Т.О. Пожуєва, проф. каф. БтаУ, д.е.н., проф.
О.М. Крайнік, доц. каф. БтаУ, к.е.н., доц.

Відповідальний
за випуск: Ткаченко А.М., проф. каф. БтаУ, д.е.н., проф.

Затверджено
на засіданні кафедри
бізнесу та управління
Протокол № 2 від 28.08.25 р.

Рекомендовано до видання
НМК факультету БТЕ
Протокол № 1 від 29.08.25 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Зміст навчальної дисципліни	6
2. Типові тестові завдання до поточного контролю знань	9
3. Типові тестові завдання до підсумкового контролю знань	26
4. Методичне забезпечення	44
5. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури	45

ВСТУП

Актуальність контролю знань визначається необхідністю оцінити рівень засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних і практичних знань з дисципліни «Лідерство та групова динаміка», а також їх здатність застосовувати отримані знання у професійному середовищі. У сучасних умовах глобалізації, цифровізації та соціальних трансформацій знання принципів лідерства, мотивації, управління конфліктами та розвитку організаційної культури є критично важливими для ефективної роботи команд та адаптації організацій до змін. Контроль знань дозволяє не лише перевірити рівень теоретичної підготовки здобувачів, а й оцінити їхню здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, застосовувати інноваційні підходи у вирішенні організаційних проблем та прогнозувати наслідки своїх дій у колективі.

Поточний контроль у межах дисципліни «Лідерство та групова динаміка» здійснюється з метою систематичної перевірки рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу, формування теоретичних знань і розвитку аналітичного мислення. Контроль проводиться під час практичних занять у формах, визначених робочою програмою дисципліни, зокрема шляхом виконання тестових завдань. Завдання поточного контролю спрямовані на оцінювання розуміння ключових понять лідерства, механізмів групової взаємодії та особливостей поведінки лідера в групі.

Результати поточного контролю враховуються під час формування підсумкової оцінки з дисципліни та відображають рівень активності й систематичності навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру. Оцінювання здійснюється за встановленими критеріями з урахуванням повноти та правильності відповідей, уміння аргументувати власну позицію й застосовувати теоретичні положення до практичних ситуацій. Умови проведення поточного контролю забезпечують об’єктивність оцінювання та відповідність результатів навчальним цілям дисципліни.

Підсумковий контроль дисципліни здійснюється у формі, передбаченій робочим навчальним планом, з метою оцінки рівня сформованості компетенцій здобувачів вищої освіти. Він

передбачає комплексну оцінку знань та умінь здобувачів за всіма темами дисципліни. Дозволяє перевірити глибину розуміння ключових аспектів лідерства, групової поведінки та управління конфліктами, а також здатність застосовувати набуті знання у практичній діяльності. Підсумковий контроль оцінює вміння здобувачів аналізувати індивідуальні та групові дії, прогнозувати наслідки управлінських рішень, визначати фактори впливу організаційної культури на ефективність роботи команди та розробляти стратегії підвищення продуктивності та мотивації персоналу.

Завдяки поточному та підсумковому контролю здобувачі вищої освіти формують комплекс компетенцій, необхідних для майбутньої професійної діяльності. У процесі навчання вони набувають умінь системного аналізу інформації, ефективного управління ресурсами, прийняття обґрунтованих рішень у складних організаційних умовах та розвитку ключових лідерських навичок.

Контроль знань у вигляді тестових завдань передбачає перевірку рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу за темами відповідних модулів. Тестові завдання складаються виключно із закритих питань з вибором однієї правильної відповіді. Такий формат контролю дозволяє об’єктивно оцінити не лише теоретичні знання студентів, а й їх здатність логічно мислити, аналізувати ситуації, робити висновки та застосовувати отримані знання у практичних і професійних контекстах. Крім того, тестування сприяє розвитку самостійності та відповідальності у навчанні, стимулює систематичне опрацювання матеріалу та формує навички підготовки до прийняття швидких і точних рішень у професійній діяльності.

Під час виконання завдань поточного та підсумкового контролю знань здобувачі вищої освіти використовують платформи дистанційного навчання Moodle та інші дозволені цифрові інструменти, дотримуючись принципів академічної доброчесності та етики використання інструментів штучного інтелекту.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи лідерства та розвиток лідерського потенціалу

Тема 1. Сутність і теоретичні аспекти лідерства

Лідерство як соціальний і ціннісний феномен. Історичні підходи до визначення лідерства. Теорія вроджених рис лідера. Поведінкові моделі впливу. Ситуативне лідерство як адаптивна форма управління. Контингентні підходи до вибору стилю. Харизматичне і трансформаційне лідерство. Функції лідера у груповій динаміці. Лідер як ініціатор змін. Взаємозв'язок лідерства і влади. Етичні аспекти лідерської поведінки. Соціальна відповідальність лідера. Лідерство в умовах невизначеності та криз.

Тема 2. Теорії лідерства, стилі та мотивація

Класифікація теорій лідерства. Авторитарний стиль управління. Демократичний стиль взаємодії. Ліберальний стиль як форма мінімального контролю. Інструментальне та емоційне лідерство. Мотивація як рушійна сила управління. Зовнішні і внутрішні стимули діяльності. Організаційна поведінка працівників. Теорія потреб Маслоу у контексті лідерства. Мотиваційна модель Герцберга. Лідер як модератор групових інтересів. Вибір стилю залежно від ситуації. Гнучкість лідерської поведінки.

Тема 3. Формування лідерського потенціалу та управлінські компетенції

Лідерський потенціал як поєднання здібностей і мотивації. Професійні компетенції керівника. Функціональні навички організації роботи. Самоефективність та впевненість у власних силах. Тайм-менеджмент як інструмент планування. Самоменеджмент у професійній діяльності. Розвиток емоційного інтелекту. Комунікаційні навички лідера. Здатність до саморегуляції. Психологічна стійкість у складних ситуаціях. Постійне навчання і самовдосконалення. Методи тренування лідерських якостей.

Тема 4. Взаємодія лідера і групи: психологія та динаміка мас

Соціально-психологічна структура групи. Роль лідера у формуванні довіри. Типи соціальних мас. Механізми групового мислення. Виникнення конфліктів у колективі. Причини непорозумінь і розбіжностей. Методи подолання конфліктних ситуацій. Стимулювання партнерства і кооперації. Динаміка розвитку команди. Вплив емоційного фону на результат. Підтримка мотиваційного клімату. Управління міжособистісними стосунками. Формування згуртованого середовища.

Змістовий модуль 2. Лідерство в практичній діяльності та управлінні командами

Тема 5. Гендерні та політико-психологічні аспекти лідерства

Гендер як соціальний конструкт у лідерстві. Вплив стереотипів на сприйняття керівника. Особливості жіночого і чоловічого стилів управління. Дискримінаційні бар'єри у професійній сфері. Політико-психологічний портрет лідера. Влада як інструмент впливу. Публічність і відповідальність лідера. Прийняття рішень у стресових умовах. Баланс раціональності і емпатії. Толерантність у взаємодії з колективом. Роль медіа в конструюванні образу лідера. Адаптивність до соціальних очікувань.

Тема 6. Лідерство у формуванні команди та управлінських груп

Команда як цілісна система взаємодії. Визначення спільної мети діяльності. Розподіл ролей між учасниками. Лідер як координатор процесів. Формування життєвого циклу команди. Подолання труднощів розвитку колективу. Сприяння співпраці й підтримці. Методики командоутворення. Управління людськими ресурсами. Використання інноваційних підходів. Зростання конкурентоспроможності організації. Оцінка ефективності групової роботи. Підтримка командної ідентичності.

Тема 7. Імідж лідера та мистецтво переконання

Імідж як інструмент впливу. Візуальна складова лідерського образу. Вербальна і невербальна комунікація. Публічна поведінка керівника. Авторитет на основі компетентності. Використання аргументації і логіки. Емоційний вплив у переконанні. Риторичні прийоми взаємодії. Баланс між владою повноважень і владою авторитету. Управління репутацією. Підтримка довіри з боку команди. Регулярна самопрезентація. Адаптація іміджу до ситуацій.

Тема 8. Лідерство в управлінні змінами та організаційною культурою

Зміни як невід'ємна частина розвитку організації. Лідер як ініціатор трансформацій. Визначення стратегії оновлення. Вплив на колективне сприйняття змін. Формування організаційної культури. Підтримка атмосфери довіри. Залучення працівників до участі в реформах. Подолання опору нововведенням. Використання інноваційних інструментів управління. Впровадження гнучких моделей взаємодії. Контроль і оцінка результатів трансформацій. Адаптивність як ключова риса сучасного лідера.

2. ТИПОВІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи лідерства та розвиток лідерського потенціалу

Тема 1. Сутність і теоретичні аспекти лідерства

1. Лідерство як соціальний феномен передбачає

а) Жорсткий контроль над підлеглими
б) Вміння впливати на інших та спрямовувати групу
в) Ігнорування потреб команди
г) Повну автономію кожного учасника

2. *Який підхід до лідерства акцентує увагу на* вроджених якостях людини?

а) Поведінкові моделі
б) Теорія вроджених рис
в) Ситуативне лідерство
г) Контингентні підходи

3. Ситуативне лідерство передбачає

а) Використання одного стилю управління у всіх ситуаціях
б) Адаптацію стилю керівництва до конкретних обставин
в) Повну автономію групи
г) Ігнорування групових інтересів

4. Харизматичне лідерство базується на

а) Авторитеті, пов’язаному з посадою
б) Особистій харизмі та здатності надихати
в) Жорсткому контролі
г) Формальних правилах

5. Функція лідера у груповій динаміці включає

а) Ініціацію змін і координацію дій
б) Ізоляцію від колективу
в) Мінімальну участь у процесах
г) Виключно контроль і покарання

6. *Етичні аспекти лідерської поведінки передбачають*
а) Дотримання моральних норм і чесність
б) Використання маніпуляцій для досягнення мети
в) Ігнорування інтересів колективу
г) Домінування над усіма

7. Лідерство в умовах невизначеності та криз вимагає
а) Ригідності та формалізму
б) Гнучкості, швидкого прийняття рішень та адаптивності
в) Ігнорування думки команди
г) Повної автономії членів групи

8. *Взаємозв'язок лідерства і влади проявляється у*
а) Умілому поєднанні впливу та авторитету
б) Виключно формальному контролі
в) Ігноруванні потреб групи
г) Мінімізації комунікацій

9. Який елемент підсилює ефективність лідерства в сучасних умовах?
а) Емоційний інтелект
б) Жорстка ієрархія
в) Ізоляція від команди
г) Індивідуалізм

10. Лідер як ініціатор змін повинен
а) Ігнорувати опір команди
б) Мотивувати та залучати команду до процесу
в) Дотримуватися виключно традицій
г) Обмежувати інновації

Тема 2. Теорії лідерства, стилі та мотивація

11. Авторитарний стиль управління характеризується
а) Жорстким контролем та прийняттям рішень без консультацій
б) Залученням команди до обговорення рішень
в) Мінімальним втручанням у роботу
г) Виключно кооперацією

12. Демократичний стиль передбачає
а) Повну свободу без контролю
б) Спільне прийняття рішень та врахування думки команди
в) Ігнорування потреб підлеглих
г) Строге підпорядкування

13. Ліберальний стиль управління характеризується
а) Мінімальним контролем і свободою дій членів команди
б) Постійним втручанням у процеси
в) Домінуванням одного лідера
г) Жорсткою дисципліною

14. Теорія потреб Маслоу використовується для
а) Аналізу конфліктів
б) Визначення мотиваційних стимулів персоналу
в) Вибору стилю керівництва
г) Планування часу

15. Мотиваційна модель Герцберга розділяє фактори на
а) Основні та другорядні
б) Гігієнічні та мотивуючі
в) Внутрішні та зовнішні
г) Харизматичні та ситуативні

16. Інструментальне лідерство орієнтоване на
а) Виконання завдань та досягнення результатів
б) Емоційний контакт із командою
в) Ігнорування цілей групи
г) Повну автономію підлеглих

17. Емоційне лідерство передбачає
а) Контроль і покарання
б) Мотивацію та підтримку через емоційний вплив
в) Мінімальне втручання у процеси
г) Виключно формальні інструкції

18. Вибір стилю лідерства залежно від ситуації передбачає

а) Постійне використання одного стилю
б) Гнучкість та адаптацію до умов і потреб команди
в) Ігнорування групових інтересів
г) Повну автономію підлеглих

19. Лідер як модератор групових інтересів повинен

а) Балансувати між потребами команди та цілями організації
б) Повністю ігнорувати думку колективу
в) Домінувати над усіма
г) Обмежувати комунікацію

20. Гнучкість лідерської поведінки дозволяє

а) Ефективно реагувати на зміни та конфлікти
б) Ігнорувати нові виклики
в) Повністю передати відповідальність команді
г) Уникати взаємодії з групою

Тема 3. Формування лідерського потенціалу та управлінські компетенції

21. Лідерський потенціал включає

а) Здібності та мотивацію
б) Лише формальні повноваження
в) Виключно зовнішні стимули
г) Мінімальну участь у команді

22. Тайм-менеджмент необхідний для

а) Планування та оптимізації власного часу
б) Повної автономії від команди
в) Мінімального контролю процесів
г) Ігнорування пріоритетів

23. Самоменеджмент передбачає

а) Контроль власної поведінки та ефективне планування
б) Ігнорування власних завдань
в) Повну залежність від керівника
г) Виключно формальні дії

24. Розвиток емоційного інтелекту допомагає лідеру
а) Керувати емоціями своїми та команди
б) Ігнорувати психологічний клімат
в) Повністю контролювати групу через накази
г) Обмежити комунікацію

25. Комунікаційні навички лідера включають
а) Вміння слухати, пояснювати і мотивувати
б) Ігнорування думки інших
в) Виключно формальне спілкування
г) Домінування через накази

26. Саморегуляція у лідера проявляється у
а) Контролі емоцій та поведінки в стресових ситуаціях
б) Ігноруванні внутрішнього стану
в) Повній автономії команди
г) Виключно плануванні часу

27. Психологічна стійкість лідера потрібна для
а) Ефективного управління в складних та кризових умовах
б) Мінімального контакту з командою
в) Ігнорування групових проблем
г) Обмеження мотивації

28. Постійне навчання і самовдосконалення дозволяє
а) Підвищувати професійні компетенції та адаптивність
б) Ігнорувати нові знання
в) Повністю передати обов’язки команді
г) Зосередитися лише на формальних процедурах

29. Методи тренування лідерських якостей включають
а) Симуляції, кейси, рольові ігри
б) Лише лекції
в) Ігнорування практичних навичок
г) Виключно письмові завдання

30. Самоефективність лідера проявляється у

а) Впевненості у власних силах та здатності досягати результатів
б) Повній залежності від керівника
в) Ігноруванні команди
г) Мінімальному плануванні

Тема 4. Взаємодія лідера і групи: психологія та динаміка мас

31. Соціально-психологічна структура групи включає
а) Ролі, норми та взаємозв'язки між членами
б) Лише формальні посадові обов'язки
в) Індивідуальні завдання без взаємодії
г) Мінімальні контакти між учасниками

32. Роль лідера у формуванні довіри полягає в
а) Відкритій комунікації та підтримці колективу
б) Ігноруванні потреб групи
в) Жорсткому контролі
г) Виключно формальних наказах

33. Типи соціальних мас включають
а) Стихійні, організовані та цільові
б) Лише організовані
в) Лише цільові
г) Повністю індивідуальні

34. Механізми групового мислення проявляються у
а) Узгодженості рішень, яка іноді знижує критичне мислення
б) Повній автономії учасників
в) Ігноруванні колективної думки
г) Жорсткому контролі керівника

35. Виникнення конфліктів у колективі часто пов'язане з
а) Різницею інтересів і цінностей
б) Повною згодою групи
в) Відсутністю комунікації
г) Формальними процедурами

36. Основні причини непорозумінь у команді включають

а) Невизначеність ролей, різні очікування, погана комунікація

б) Абсолютну гармонію

в) Повну автономію

г) Жорстку дисципліну

37. Методи подолання конфліктів включають

а) Переговори, компроміси, медіацію

б) Ігнорування проблем

в) Жорстке покарання

г) Виключну автономію

38. Стимулювання партнерства і кооперації досягається через

а) Спільні цілі та заохочення взаємодії

б) Ігнорування колективних інтересів

в) Повний контроль лідера

г) Відсутність комунікацій

39. Динаміка розвитку команди визначається

а) Етапами формування, нормалізації, виконання та завершення

б) Постійною стагнацією

в) Повною автономією учасників

г) Жорстким контролем

40. Вплив емоційного фону на результат групи проявляється у

а) Підвищенні або зниженні продуктивності та мотивації

б) Повній автономії учасників

в) Виключно формальних діях

г) Ігноруванні потреб колективу

41. Підтримка мотиваційного клімату включає

а) Визнання досягнень, заохочення, підтримку

б) Жорстке покарання

в) Ігнорування роботи команди

г) Мінімальний контроль

42. Управління міжособистісними стосунками передбачає

а) Активне вирішення конфліктів та координацію взаємодій

б) Ігнорування відносин

в) Повну автономію учасників

г) Жорстке покарання

43. Формування згуртованого середовища досягається через

а) Спільні цінності та взаємну підтримку

б) Ізоляцію членів групи

в) Мінімальну комунікацію

г) Виключно контроль лідера

44. Лідер як модератор групових процесів повинен

а) Балансувати інтереси команди та організації

б) Ігнорувати думку колективу

в) Домінувати над усіма

г) Обмежувати комунікацію

45. Конфлікти у групі можуть бути

а) Конструктивними та деструктивними

б) Лише конструктивними

в) Лише деструктивними

г) Повністю уникненими

46. Основна мета лідера у кризових ситуаціях –

а) Забезпечити адаптацію команди та ефективне вирішення проблем

б) Ігнорувати колектив

в) Мінімізувати комунікацію

г) Виключно формально контролювати

47. Лідерські якості формуються через

а) Практику, навчання, саморозвиток

б) Виключно формальні правила

в) Повну автономію команди

г) Жорсткий контроль

48. Групова ефективність залежить від
а) Керівництва, мотивації, комунікації та довіри
б) Повної автономії
в) Мінімальної взаємодії
г) Ігнорування цілей

49. Емоційний інтелект лідера включає
а) Усвідомлення власних емоцій і емоцій інших
б) Жорсткий контроль поведінки
в) Ігнорування психологічного стану команди
г) Повну автономію учасників

50. Основна функція лідера у груповій динаміці –
а) Ініціювати зміни, координувати дії та підтримувати мотивацію
б) Повністю контролювати без взаємодії
в) Ігнорувати групу
г) Виключно формальні накази

Змістовий модуль 2. Лідерство в практичній діяльності та управлінні командами

Тема 5. Гендерні та політико-психологічні аспекти лідерства

51. Гендер у лідерстві розглядається як
а) Біологічна відмінність
б) Соціальний конструкт
в) Індивідуальна компетенція
г) Лише психологічна характеристика

52. Стереотипи впливають на
а) Ефективність рішень керівника
б) Сприйняття лідера підлеглими
в) Рівень заробітної плати
г) Мінімізацію конфліктів

53. Жіночий стиль управління частіше характеризується
а) Авторитарністю та строгим контролем
б) Емпатією, комунікацією та кооперацією
в) Мінімальним втручанням у процеси
г) Ігноруванням групових потреб

54. Дискримінаційні бар'єри у професійній сфері проявляються через
а) Об'єктивну оцінку результатів
б) Обмеження кар'єрного зростання через стереотипи
в) Підтримку лідерських ініціатив
г) Розподіл ролей за компетенціями

55. Політико-психологічний портрет лідера включає
а) Володіння владою та комунікаційні навички
б) Мінімальну участь у процесах
в) Виключно формальні обов'язки
г) Ізоляцію від колективу

56. Влада лідера використовується як
а) Інструмент впливу на групу
б) Повна автономія підлеглих
в) Засіб уникнення відповідальності
г) Мінімальний контроль

57. Прийняття рішень у стресових умовах потребує
а) Раціональності та емоційного контролю
б) Ігнорування думки команди
в) Повної автономії лідера
г) Виключно формального підходу

58. Баланс раціональності і емпатії допомагає
а) Підвищити ефективність управлінських рішень
б) Зменшити мотивацію команди
в) Уникнути комунікацій
г) Підсилити конфлікти

59. Толерантність у взаємодії з колективом передбачає

а) Прийняття різних думок і цінностей
б) Виключну авторитарність
в) Ізоляцію від групи
г) Мінімальний контакт

60. Роль медіа в конструюванні образу лідера полягає в
а) Підтримці публічного іміджу та довіри
б) Ігноруванні суспільної думки
в) Повній автономії групи
г) Виключно внутрішньому контролі

Тема 6. Лідерство у формуванні команди та управлінських груп

61. Команда як цілісна система взаємодії характеризується
а) Спільною метою і координацією дій
б) Повною автономією учасників
в) Ігноруванням ролей
г) Мінімальною взаємодією

62. Визначення спільної мети діяльності необхідне для
а) Формування командної ідентичності
б) Індивідуальної автономії
в) Мінімального контролю
г) Ігнорування колективу

63. Розподіл ролей у команді дозволяє
а) Підвищити ефективність і уникнути конфліктів
б) Повністю передати відповідальність лідеру
в) Ігнорувати індивідуальні компетенції
г) Знизити комунікацію

64. Лідер як координатор процесів відповідає за
а) Організацію роботи та координацію дій
б) Виключно контроль і покарання
в) Ігнорування групових потреб
г) Мінімальне втручання

65. Формування життєвого циклу команди включає етапи
а) Формування, нормалізація, виконання, завершення
б) Авторитарний контроль
в) Індивідуальні дії
г) Повну автономію

66. Подолання труднощів розвитку колективу потребує
а) Співпраці та підтримки лідера
б) Мінімальної участі керівника
в) Ігнорування проблем
г) Виключно формальних наказів

67. Методики командоутворення включають
а) Рольові ігри, тренінги, симуляції
б) Лише лекції
в) Повну автономію учасників
г) Мінімальну взаємодію

68. Управління людськими ресурсами передбачає
а) Підбір, розвиток та мотивацію персоналу
б) Виключно контроль і покарання
в) Ігнорування компетенцій
г) Повну автономію

69. Використання інноваційних підходів у команді дозволяє
а) Підвищити ефективність і конкурентоспроможність
б) Ігнорувати потреби колективу
в) Повністю покладатися на традиції
г) Знизити мотивацію

70. Підтримка командної ідентичності полягає в
а) Формуванні спільних цінностей і цілей
б) Ізоляції учасників
в) Мінімальній взаємодії
г) Виключно формальному контролі

Тема 7. Імідж лідера та мистецтво переконання

71. Імідж лідера є
а) Інструментом впливу та формування довіри
б) Лише зовнішньою ознакою
в) Внутрішнім психологічним станом
г) Мінімальною складовою управління

72. Візуальна складова іміджу включає
а) Одяг, жести, міміку
б) Лише формальні документи
в) Мінімальні контакти з командою
г) Виключно офіційні повідомлення

73. Вербальна комунікація лідера передбачає
а) Використання аргументів та логіки
б) Ігнорування групи
в) Повну автономію
г) Мінімальну взаємодію

74. Невербальна комунікація включає
а) Міміку, жести, інтонацію
б) Лише письмові повідомлення
в) Ігнорування емоцій
г) Формальні інструкції

75. Авторитет на основі компетентності передбачає
а) Підтримку довіри через знання та досвід
б) Домінування через накази
в) Повну автономію учасників
г) Ігнорування колективу

76. Емоційний вплив у переконанні допомагає
а) Мотивувати і залучати команду
б) Повністю ігнорувати потреби колективу
в) Виключно контролювати процеси
г) Знизити комунікацію

77. Риторичні прийоми лідера включають

а) Аргументацію, метафори, приклади
б) Лише накази
в) Ігнорування групових інтересів
г) Повну автономію

78. Баланс між владою повноважень і авторитетом дозволяє
а) Ефективно впливати на команду і підтримувати мотивацію
б) Ігнорувати колектив
в) Домінувати над усіма
г) Зменшити комунікації

79. Управління репутацією лідера включає
а) Моніторинг сприйняття та підтримку довіри
б) Виключно внутрішній контроль
в) Ігнорування суспільної думки
г) Повну автономію команди

80. Адаптація іміджу до ситуацій дозволяє
а) Підвищити ефективність комунікації та довіру
б) Ігнорувати зміни
в) Мінімізувати взаємодію
г) Виключно формальні дії

Тема 8. Лідерство в управлінні змінами та організаційною культурою

81. Зміни у організації є
а) Невід'ємною частиною розвитку
б) Виключно формальною процедурою
в) Мінімальною складовою управління
г) Ігнорованим процесом

82. Лідер як ініціатор трансформацій повинен
а) Залучати команду до змін та мотивувати її
б) Ігнорувати думку колективу
в) Виключно контролювати процеси
г) Передавати відповідальність повністю

83. Визначення стратегії оновлення включає
а) Планування, постановку цілей, розподіл ресурсів
б) Мінімальний контроль
в) Ігнорування інновацій
г) Повну автономію

84. Вплив на колективне сприйняття змін проявляється у
а) Формуванні довіри та залученні працівників
б) Ігноруванні думки команди
в) Повній автономії
г) Виключно контролі

85. Формування організаційної культури передбачає
а) Встановлення цінностей, норм і правил
б) Мінімальний контакт із колективом
в) Повну автономію
г) Ігнорування внутрішніх процесів

86. Підтримка атмосфери довіри дозволяє
а) Зменшити опір змінам і підвищити ефективність
б) Домінувати над командою
в) Ігнорувати інтереси колективу
г) Знизити мотивацію

87. Залучення працівників до участі у реформах включає
а) Спільне обговорення і реалізацію ідей
б) Повну автономію
в) Ігнорування ініціатив
г) Виключно формальні накази

88. Подолання опору нововведенням досягається через
а) Комунікацію, мотивацію і залучення команди
б) Жорсткий контроль
в) Мінімальну взаємодію
г) Ігнорування проблем

89. Використання інноваційних інструментів управління дозволяє

а) Підвищити ефективність і адаптивність організації
б) Ігнорувати зміни
в) Повністю покладатися на традиції
г) Знизити продуктивність

90. Впровадження гнучких моделей взаємодії допомагає
а) Адаптувати процеси до потреб команди
б) Ігнорувати індивідуальні особливості
в) Повністю централізувати управління
г) Мінімізувати комунікації

91. Контроль і оцінка результатів трансформацій включає
а) Аналіз ефективності та коригування дій
б) Ігнорування результатів
в) Повну автономію команди
г) Виключно формальні дії

92. Адаптивність лідера проявляється у
а) Гнучкості, швидкому реагуванні на зміни та потреби команди
б) Мінімальному втручанні
в) Домінуванні над усіма
г) Ігноруванні нових умов

93. Лідер у процесі змін повинен
а) Балансувати між стратегією організації та інтересами команди
б) Ігнорувати колектив
в) Виключно контролювати процеси
г) Повністю передати відповідальність

94. Організаційна культура впливає на
а) Мотивацію, ефективність і згуртованість команди
б) Лише формальні процедури
в) Повну автономію підлеглих
г) Мінімальний контакт

95. Ефективність трансформацій залежить від
а) Лідерських навичок, комунікації та залучення команди
б) Ігнорування колективу
в) Повної автономії процесів
г) Виключно формальних правил

96. Комунікація при управлінні змінами сприяє
а) Зниженню опору та формуванню довіри
б) Повній автономії команди
в) Мінімальному контакту
г) Домінуванню лідера

97. Мотиваційні фактори у процесі змін включають
а) Визнання, підтримку, участь у рішеннях
б) Виключно контроль
в) Ігнорування ініціатив
г) Повну автономію

98. Інноваційні підходи до управління змінами передбачають
а) Використання сучасних технологій та гнучких методів
б) Ігнорування потреб команди
в) Повну централізацію
г) Мінімальну взаємодію

99. Лідерська стратегія у змінах повинна включати
а) Планування, координацію та оцінку результатів
б) Виключно накази
в) Ігнорування колективу
г) Повну автономію команди

100. Ключова риса сучасного лідера у змінах –
а) Адаптивність і здатність швидко реагувати
б) Жорстка ієрархія
в) Ігнорування потреб команди
г) Мінімальна комунікація

3. ТИПОВІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Лідерство як соціальний феномен передбачає

а) Жорсткий контроль над підлеглими

б) Вміння впливати на інших та спрямовувати групу

в) Ігнорування потреб команди

г) Повну автономію кожного учасника

2. Цінності, що визначають поведінку лідера, включають

а) Егоїзм і прагнення до влади

б) Відповідальність, справедливість, етичність

в) Уникнення рішень та пасивність

г) Орієнтацію тільки на фінансовий результат

3. Історичне розуміння лідерства змінювалося від

а) Визнання харизми до ігнорування ролі особистості

б) Вроджених рис до поведінкових моделей і ситуаційного підходу

в) Орієнтації на команду до абсолютної влади

г) Колективного управління до повної автономії лідера

4. Теорія вроджених рис лідера передбачає

а) Лідерські якості можна розвивати лише через тренування

б) Лідери народжуються з певними природженими характеристиками

в) Лідерство виникає тільки у кризових ситуаціях

г) Стиль керівництва залежить від ситуації

5. Поведінкові моделі лідерства включають

а) Авторитарну, демократичну, ліберальну поведінку

б) Тільки авторитарну поведінку

в) Орієнтацію на фінансовий результат

г) Випадковий стиль керівництва

6. Ситуативне лідерство передбачає

а) Використання одного стилю завжди

б) Адаптацію стилю управління до конкретних обставин

в) Ігнорування потреб команди

г) Використання тільки демократичного стилю

7. Контингентні підходи до вибору стилю лідерства базуються на

а) Особистих вподобаннях лідера

б) Врахуванні характеру завдання та стану підлеглих

в) Ігноруванні обставин

г) Встановленні постійних правил

8. Харизматичне лідерство характеризується

а) Здатністю надихати та мотивувати інших особистим прикладом

б) Виключно суворим контролем

в) Униканням відповідальності

г) Відсутністю комунікації з командою

9. Трансформаційний лідер має такі характеристики

а) Орієнтація на зміни, мотивація команди, інноваційність

б) Виключно підтримка статус-кво

в) Ігнорування потреб підлеглих

г) Акцент на особисту вигоду

10. Функції лідера у груповій динаміці включають

а) Контроль та примус

б) Координацію, мотивацію та підтримку взаємодії

в) Ігнорування колективних процесів

г) Відокремлену роботу без комунікації

11. Лідер як ініціатор змін

а) Підтримує тільки існуючі процеси

б) Пропонує нові ідеї та організовує їх впровадження

в) Уникає будь-яких рішень

г) Передає всі рішення команді без участі

12. Взаємозв'язок між лідерством і владою полягає у тому, що

а) Влада не впливає на ефективність лідера

б) Лідер використовує владу для впливу на підлеглих і досягнення цілей

в) Лідерство і влада завжди суперечать одне одному

г) Лідер не потребує влади для управління

13. Етичні аспекти лідерської поведінки передбачають

а) Чесність, справедливість, відповідальність

б) Маніпуляції для досягнення мети

в) Ігнорування прав підлеглих

г) Виключно фінансову мотивацію

14. Соціальна відповідальність лідера – це

а) Турбота про власну вигоду

б) Усвідомлення впливу своїх рішень на суспільство та команду

в) Відсутність взаємодії з підлеглими

г) Виключно дотримання формальних правил

15. Лідер у умовах невизначеності та криз

а) Ігнорує ситуацію

б) Приймає обґрунтовані рішення, зберігає спокій і координує команду

в) Передає відповідальність іншим

г) Уникає будь-яких змін

16. Класифікації теорій лідерства включають

а) Риси, поведінкові, ситуаційні, трансформаційні, харизматичні

б) Тільки авторитарні

в) Тільки демократичні

г) Виключно фінансові моделі

17. Авторитарний стиль управління характеризується

а) Прийняттям рішень лідером без обговорення

б) Повною свободою підлеглих

в) Ігноруванням завдань

г) Консенсусом у всіх рішеннях

18. Демократичний стиль взаємодії передбачає

а) Активну участь команди у прийнятті рішень

б) Ігнорування думки колективу

в) Виключно наказовий підхід

г) Відсутність контролю

19. Ліберальний стиль управління характеризується

а) Наданням командам великої автономії

б) Жорстким контролем

в) Постійним втручанням лідера

г) Відсутністю будь-яких правил

20. Інструментальне лідерство відрізняється від емоційного тим, що

а) Орієнтоване на завдання та процеси, а емоційне – на мотивацію та відносини

б) Орієнтоване виключно на почуття

в) Ігнорує результати

г) Не впливає на команду

21. *Мотивація у контексті лідерства – це*

а) Внутрішнє або зовнішнє спонукання до досягнення цілей

б) Виключно фінансова винагорода

в) Ігнорування потреб команди

г) Відмова від прийняття рішень

22. Зовнішні та внутрішні стимули діяльності включають

а) Грошові винагороди, кар'єрне зростання, особисте задоволення

б) Лише фінансові бонуси

в) Виключно покарання

г) Ігнорування потреб підлеглих

23. Організаційна поведінка впливає на продуктивність команди через

а) Мотивацію, координацію та комунікацію

б) Ігнорування робочих процесів

в) Виключно контроль з боку лідера

г) Автономію кожного учасника

24. Теорія потреб Маслоу у лідерстві передбачає

а) Врахування ієрархії потреб підлеглих для мотивації

б) Виключно фізичні стимули

в) Ігнорування особистих мотивів

г) Тільки фінансові стимули

25. Мотиваційна модель Герцберга на практиці застосовується через

а) Задоволення гігієнічних факторів та мотиваторів

б) Ігнорування умов праці

в) Лише фінансові бонуси

г) Відсутність контролю

26. Роль лідера як модератора групових інтересів полягає в

а) Балансуванні потреб команди та організації

б) Ігноруванні конфліктів

в) Примусі підлеглих

г) Виключній автономії підлеглих

27. Вибір стилю лідерства залежить від

а) Ситуації, характеру завдань і готовності підлеглих

б) Особистих уподобань лідера
в) Виключно авторитарного підходу
г) Ігнорування обставин

28. Гнучкість лідерської поведінки – це
а) Здатність адаптувати стиль управління до різних ситуацій
б) Постійне дотримання одного стилю
в) Ігнорування потреб команди
г) Відмова від відповідальності

29. Мотивація впливає на ефективність командної роботи через
а) Підвищення залученості та продуктивності
б) Зниження відповідальності
в) Ігнорування цілей команди
г) Виключну автономію учасників

30. Ефективні методи стимулювання підлеглих включають
а) Похвалу, винагороди, розвиток компетенцій
б) Лише покарання
в) Ігнорування потреб команди
г) Виключно формальні накази

31. Лідерський потенціал – це
а) Сукупність здібностей, знань та мотивації, що дозволяють ефективно керувати
б) Тільки формальна влада
в) Виключно харизма
г) Відсутність впливу на команду

32. Потенціал лідера формують
а) Здібності, навички, мотивація та досвід
б) Лише фінансові ресурси
в) Ігнорування навчання
г) Виключно харизма

33. Професійні компетенції керівника включають

а) Знання, навички, досвід та управлінські здібності
б) Лише особисті якості
в) Виключно авторитет
г) Ігнорування командної роботи

34. Функціональні навички для організації роботи команди включають
а) Планування, комунікацію, координацію та контроль
б) Тільки надання наказів
в) Ігнорування завдань
г) Повну автономію підлеглих

35. Самоефективність лідера розвивається через
а) Постійне навчання, практику та саморефлексію
б) Ігнорування помилок
в) Виключно формальні обов'язки
г) Лише авторитетні рішення

36. Тайм-менеджмент – це
а) Організація та ефективне планування часу для досягнення цілей
б) Виключно розподіл завдань
в) Ігнорування робочих процесів
г) Передача всіх завдань команді

37. Самоменеджмент у професійній діяльності передбачає
а) Планування, контроль та саморегуляцію власної роботи
б) Ігнорування завдань
в) Лише підпорядкування наказам
г) Виключно делегування

38. Емоційний інтелект керівника розвивається через
а) Усвідомлення власних емоцій та емоцій інших, саморегуляцію та емпатію
б) Ігнорування почуттів команди
в) Виключно суворий контроль
г) Тільки формальні правила

39. Комунікаційні навички необхідні лідеру для

а) Ефективного обміну інформацією та впливу на команду

б) Ігнорування підлеглих

в) Лише надання наказів

г) Повної автономії роботи

40. Саморегуляція важлива для лідера, бо

а) Дозволяє контролювати емоції та приймати обґрунтовані рішення

б) Ігнорує потреби команди

в) Виключно покладається на підлеглих

г) Не впливає на ефективність

41. Психологічна стійкість у складних ситуаціях забезпечується через

а) Стресостійкість, самоконтроль та адаптивність

б) Ігнорування проблем

в) Виключно авторитарний контроль

г) Передачу відповідальності

42. Постійне навчання та самовдосконалення важливі для керівника, бо

а) Підвищують компетентність та ефективність управління

б) Ігнорують зміни в середовищі

в) Лише формально підтверджують статус

г) Виключно підтримують авторитет

43. Методи тренування лідерських якостей включають

а) Коучинг, наставництво, рольові ігри та саморефлексію

б) Ігнорування навчання

в) Лише формальні завдання

г) Виключно суворі правила

44. Впевненість у власних силах впливає на ефективність лідерства через

а) Підвищення рішучості та мотивації команди

б) Ігнорування потреб підлеглих

в) Лише формальні накази
г) Виключно авторитарний контроль

45. Ефективність управлінських компетенцій лідера оцінюють за
а) Результатами роботи команди, досягненням цілей та якістю взаємодії
б) Лише формальними повноваженнями
в) Виключно харизмою
г) Ігноруванням результатів

46. Соціально-психологічна структура групи – це
а) Система взаємозв'язків, ролей і норм у колективі
б) Виключно організаційна структура
в) Ігнорування індивідуальних ролей
г) Повна автономія учасників

47. Лідер формує довіру у команді через
а) Чесність, відкритість та справедливе ставлення
б) Ігнорування потреб команди
в) Виключно наказовий контроль
г) Повну автономію підлеглих

48. Типи соціальних мас у психології включають
а) Публіку, натовп, групу, колектив
б) Лише колективи
в) Виключно формальні групи
г) Інституції та організації

49. Групове мислення – це
а) Тенденція до одностайних рішень без критичного аналізу
б) Індивідуальне мислення без врахування команди
в) Виключно авторитарне рішення
г) Ігнорування завдань

50. Конфлікти у колективі виникають через
а) Різні цілі, інтереси та комунікаційні проблеми
б) Лише фінансові суперечки

в) Виключно особисті образи
г) Повну автономію учасників

51. Основні причини непорозумінь і розбіжностей у групі включають
а) Різні цілі, стилі роботи та комунікаційні бар'єри
б) Лише фінансові суперечки
в) Виключно особисті конфлікти
г) Повну автономію учасників

52. Ефективні методи подолання конфліктів у колективі включають
а) Комунікацію, компроміс, медіацію
б) Ігнорування конфліктів
в) Лише наказовий контроль
г) Повну автономію підлеглих

53. Лідер стимулює партнерство і кооперацію у команді через
а) Спільні цілі, мотивацію та підтримку взаємодії
б) Виключно контроль
в) Ігнорування інтересів підлеглих
г) Повну автономію учасників

54. Динаміка розвитку команди – це
а) Процес зміни структури, ролей і взаємодії учасників
б) Виключно планування завдань
в) Ігнорування взаємодії
г) Лише авторитарний контроль

55. Емоційний фон групи впливає на результативність роботи через
а) Мотивацію, згуртованість та ефективність комунікації
б) Лише формальні правила
в) Ігнорування емоцій
г) Повну автономію підлеглих

56. Підтримка мотиваційного клімату у колективі передбачає

а) Визнання досягнень, похвалу, розвиток компетенцій

б) Виключно контроль та покарання

в) Ігнорування потреб команди

г) Повну автономію учасників

57. Методи управління міжособистісними стосунками включають

а) Комунікацію, медіацію, коучинг

б) Лише наказовий контроль

в) Ігнорування конфліктів

г) Повну автономію підлеглих

58. Формування згуртованого середовища у команді досягається через

а) Спільні цілі, взаємопідтримку та відкриту комунікацію

б) Ігнорування потреб команди

в) Виключно авторитарний контроль

г) Повну автономію учасників

59. Інструменти оцінки ефективності групової роботи включають

а) KPI, оцінку результатів, опитування задоволеності

б) Лише формальні звіти

в) Ігнорування результатів

г) Повну автономію підлеглих

60. Адаптація стилю керівництва до психології команди передбачає

а) Врахування потреб, характеру та мотивації підлеглих

б) Виключно авторитарний стиль

в) Ігнорування інтересів команди

г) Повну автономію учасників

61. Гендер як соціальний конструкт у лідерстві – це

а) Уявлення про ролі чоловіків і жінок, що впливає на стиль управління

б) Лише біологічні відмінності
в) Виключно авторитарний стиль
г) Ігнорування особистісних особливостей

62. Стереотипи впливають на сприйняття керівника через
а) Очікування щодо поведінки та компетентності
б) Лише формальні правила
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію учасників

63. Особливості жіночого стилю управління включають
а) Емпатію, комунікацію та кооперацію
б) Виключно контроль
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію

64. Особливості чоловічого стилю управління включають
а) Орієнтацію на результат, прямолінійність та рішучість
б) Виключно емпатію
в) Ігнорування командної роботи
г) Повну автономію

65. Дискримінаційні бар'єри у професійній сфері виникають через
а) Гендерні стереотипи, упередження та нерівні можливості
б) Лише фінансові обмеження
в) Виключно особисті конфлікти
г) Повну автономію

66. Політико-психологічний портрет лідера – це
а) Сукупність рис, мотивацій та способів впливу на групу
б) Лише формальні повноваження
в) Виключно харизма
г) Ігнорування команди

67. Влада використовується як інструмент впливу через
а) Регулювання поведінки, прийняття рішень та мотивацію

б) Виключно контроль
в) Ігнорування потреб підлеглих
г) Повну автономію

68. Роль публічності у діяльності лідера включає
а) Встановлення авторитету та формування довіри
б) Лише контроль
в) Ігнорування комунікації
г) Повну автономію

69. Лідер приймає рішення у стресових умовах через
а) Аналітичне мислення, контроль емоцій та планування дій
б) Ігнорування проблем
в) Виключно авторитарний контроль
г) Передачу відповідальності

70. Баланс між раціональністю та емпатією у лідерстві досягається через
а) Врахування потреб команди та об’єктивний аналіз
б) Виключно контроль
в) Ігнорування емоцій
г) Повну автономію

71. Команда як цілісна система взаємодії – це
а) Група людей, що спільно досягає мети та координує дії
б) Лише формальна організація
в) Виключно авторитарне підпорядкування
г) Повна автономія учасників

72. Спільна мета діяльності команди визначається через
а) Узгодження інтересів та очікувань усіх учасників
б) Виключно накази лідера
в) Ігнорування потреб команди
г) Повну автономію

73. Розподіл ролей між учасниками команди передбачає
а) Врахування компетенцій, мотивації та інтересів
б) Лише формальні посади

в) Ігнорування здібностей
г) Повну автономію

74. Роль лідера як координатора процесів означа
а) Організацію взаємодії та ресурсів для досягнення цілей
б) Лише контроль
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію

75. Етапи життєвого циклу команди включають
а) Формування, конфлікти, нормалізацію, виконання завдань, завершення
б) Лише виконання завдань
в) Виключно конфлікти
г) Ігнорування етапів

76. Долання труднощів розвитку колективу передбачає
а) Підтримку, навчання та адаптацію
б) Лише контроль
в) Ігнорування проблем
г) Повну автономію

77. Методи сприяння співпраці та підтримки у команді включають
а) Коучинг, спільні завдання, комунікацію
б) Виключно накази
в) Ігнорування взаємодії
г) Повну автономію

78. Командоутворення – це
а) Процес формування згуртованого та ефективного колективу
б) Лише планування завдань
в) Виключно контроль
г) Ігнорування взаємодії

79. Ефективне управління людськими ресурсами у команді включає
а) Мотивацію, розвиток, оцінку та координацію

б) Лише накази
в) Ігнорування потреб команди
г) Повну автономію

80. Оцінка ефективності групової роботи включає
а) Вимірювання результатів, командної ідентичності та взаємодії
б) Лише формальні звіти
в) Ігнорування досягнень
г) Повну автономію

81. Імідж лідера впливає на команду через
а) Авторитет, довіру та мотивацію
б) Лише контроль
в) Ігнорування потреб команди
г) Повну автономію

82. Елементи візуальної складової лідерського образу включають
а) Одяг, жести, міміка та поведінку
б) Лише формальні правила
в) Виключно харизму
г) Ігнорування комунікації

83. Вербальна і невербальна комунікація впливають на авторитет лідера через
а) Ясність, впевненість та відповідність поведінки словам
б) Лише накази
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію

84. Роль публічної поведінки керівника у команді полягає у
а) Формуванні довіри, авторитету та мотивації
б) Лише контролі
в) Ігноруванні потреб команди
г) Повній автономії

85. Компетентність формує авторитет лідера через

а) Знання, досвід і ефективне управління
б) Лише харизму
в) Ігнорування потреб команди
г) Виключно формальні повноваження

86. Аргументація та логіка використовуються для
а) Переконання команди та обґрунтування рішень
б) Виключно наказів
в) Ігнорування комунікації
г) Повної автономії

87. Методи емоційного впливу на команду включають
а) Похвалу, мотивацію, підтримку та емпатію
б) Лише покарання
в) Ігнорування почуттів
г) Повну автономію

88. Риторичні прийоми допомагають ефективній взаємодії через
а) Чітку аргументацію та вплив на слухачів
б) Лише формальні правила
в) Ігнорування комунікації
г) Повну автономію

89. Поєднання влади повноважень та влади авторитету означає
а) Використання формальних прав разом із особистим впливом
б) Лише накази
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію

90. Лідер управляє своєю репутацією та довірою через
а) Чесність, послідовність та прозорість дій
б) Лише контроль
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію

91. Зміни є невід'ємною частиною розвитку організації, бо

а) Дозволяють адаптуватися до середовища та покращувати ефективність
б) Лише контролюють процеси
в) Ігнорують потреби команди
г) Виключно суворо наказують

92. Лідер як ініціатор трансформацій
а) Пропонує нові підходи та організовує їх впровадження
б) Виключно підтримує статус-кво
в) Ігнорує команду
г) Передає всі рішення підлеглим

93. Стратегію оновлення організації визначають через
а) Аналіз потреб, цілей та можливостей розвитку
б) Лише накази
в) Ігнорування зовнішніх факторів
г) Повну автономію

94. Лідер впливає на колективне сприйняття змін через
а) Комунікацію, мотивацію та залучення до процесу
б) Виключно накази
в) Ігнорування потреб команди
г) Повну автономію

95. Організаційна культура формується лідером через
а) Приклади поведінки, цінності та норми взаємодії
б) Лише формальні правила
в) Ігнорування команди
г) Виключно контроль

96. Підтримка атмосфери довіри у період змін включає
а) Відкритість, чесність та залучення команди
б) Лише контроль
в) Ігнорування потреб підлеглих
г) Повну автономію

97. Залучення працівників до участі в реформах передбачає

а) Комунікацію, мотивацію та участь у прийнятті рішень
б) Виключно накази
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію

98. Подолання опору нововведенням у колективі досягається через
а) Пояснення, мотивацію та підтримку
б) Лише контроль
в) Ігнорування команди
г) Повну автономію

99. Інноваційні інструменти управління, що використовуються лідером, включають
а) Цифрові технології, гейміфікацію, коучинг та аналіз даних
б) Лише накази
в) Ігнорування процесів
г) Повну автономію

100. Адаптивність є ключовою рисою сучасного лідера, бо
а) Дозволяє ефективно реагувати на зміни та невизначеність
б) Виключно дотримується правил
в) Ігнорує потреби команди
г) Повністю автономно приймає рішення

4. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Лідерство та групова динаміка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління проєктами» зі спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання / Укл. Т.І.Сергієнко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. 43 с.

2. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни «Лідерство та групова динаміка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління проєктами» зі спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання / Укл. Т.І.Сергієнко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. 35 с.

3. Методичні рекомендації до проведення поточного та підсумкового контролю знань з дисципліни «Лідерство та групова динаміка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління проєктами» зі спеціальності 073 «Менеджмент» заочної форми навчання / Укл. Т.І.Сергієнко – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. 48с.

5. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНОЇ, НАУКОВОЇ ТА ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Навчальна

1. Лідерство та комунікації в організації: навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.
2. Лідерство та комунікації в організації: навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.
3. Лідерство: навч.-метод. посіб. для студ. економ. спец. закл. вищ. освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Г. М. Чирва. Умань, 2022. 200 с.
4. Лугова В.М., Голубєв С. М. Основи самоменеджменту та лідерства: навч. посібн. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 219 с.
5. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононец Н. В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи. Полтава: ПУЕТ, 2020. 232 с.
6. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, В. В. Карманенко. К.: Знання, 2013. 287 с.
7. Психологія тимбілдингу: навч. посіб. / за заг. ред. О.Г. Романовського, С.В. Калашникової. Харків: Друкарня Мадрид, 2017. 92 с.
8. Сергеєва Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посіб. Івано-Франківськ: «ЛілеяНВ», 2015. 296 с.
9. Сергеєва Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеєвої. Івано Франківськ. «Лілея НВ». 2015. 296 с.
10. Таранюк К. В., Кобушко Я. В. Лідерство та команда в публічному управлінні. Суми: Сумський державний університет, 2020. 175 с.
11. Теорія і практика формування лідера: навч. посібник / О. Г. Романовський [та ін.]; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Друкарня Мадрид, 2017. 100 с.

Довідкова та наукова

1. Бардась А. В., Бардась О. Є., Богач К. С., Дудник А. В.

Лідерство як чинник групової динаміки всередині організації. *Економічний вісник*, 2023. №1. С. 90-103.

2. Бойко О. В. Теорія і методика формування лідерської компетентності офіцерів Збройних сил України: монографія / О. В. Бойко. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2020. 667 с.

3. Єфименко М. О., Ізюмцева Н. В. Роль лідерства в системі управління персоналом на підприємстві. *Інфраструктура ринку,* 2018. № 24. С. 157-162.

4. Клочко А. О. Сутність та структурні компоненти стилю управління менеджера освітньої організації. *Габітус,* 2020. №17. С. 163–167.

5. Крайнік О.М., Сергієнко Т.І., Лоза С.П. Лідерство в епоху цифрової трансформації через інтеграцію сучасних управлінських технологій і тайм-менеджменту у виробничій сфері. Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку, 2025 №4 (34). С. 110-120. URL: https://management.znu.edu.ua/index.php/journal/article/view/644/358. DOI: https://doi.org/10.26661/2522-1566/2025-4/34-09.

6. Перерва І. М. Стилі керівництва та їх місце в управлінні діяльністю підприємства. *Бізнес Інформ,* 2023, №2. С. 241–248. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-2-241-248.

7. Прилепа Н. В. Лідерство в системі управління підприємством. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки,* 2019. №5. С. 184-187.

8. Сергієнко Т. І. Ефективне лідерство в процесі управління освітніми змінами. Conference Proceedings of the 5th International Scientific Conference Modern Problems of Management: Economics, Education, Health Care and Pharmacy (October 26-29, 2017, Opole, Poland). The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. P. 54-56.

9. Сергієнко Т. І. Геоекономічні стратегії країн у боротьбі за інноваційне лідерство. *Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції.* Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2025. С. 51-53. ISBN 978-966-328-220-6.

10. Сергієнко Т. І. Лідерство у публічній сфері. Навчально-методичний посібник для магістрів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» ЗДІА денної та заочної форм

навчання кафедри менеджменту організацій та управління проєктами / Укл.: Т.І.Сергієнко. Запоріжжя, 2018. 162с.

11. Сергієнко Т. І. Лідерство у публічній сфері. Навчально-методичний посібник для студентів (бакалаврів) спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» ЗДІА денної та заочної форм навчання кафедри менеджменту організацій та управління проєктами / Укл.: Т.І.Сергієнко. Запоріжжя, 2018. 154с.

12. Сергієнко Т.І. Вплив стилю лідерства на мотивацію, продуктивність і управлінські рішення менеджерів та управлінців на підприємстві. Економічний вісник Донбасу, 2025. № 3 (81). С. 106-112. https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3(81)-106-112.

13. Шатун В. Т. Компетентності лідерства як детермінанта ефективності сучасного менеджера. *Наукові праці. Економіка,* 2017, Вип. 294. Том 306. С. 73-80.

14. Швець Г. О. Лідерство як невід'ємна складова ефективного менеджменту. *Вісник Приазовського Державного Технічного Університету. Серія: Економічні науки,* 2017. №33. С. 124–129. DOI: https://doi.org/10.31498/2225-6725.33.2017.134214.

15. Томах В. В., Дорошенко Т. М., Тимошенко Ю. В. Стилі лідерства та їх вплив на управління підприємством. *Економіка та суспільство,* 2024. №60. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/3682/3612.

16. Чорний А. В. Сучасні теорії лідерства: загальний огляд і структурна модель. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»,* 2018. №9 (37). С. 78-84.

Інформаційні джерела

1. Закон України «Про колективні договори і угоди». *Відомості Верховної Ради УРСР*, 1993, № 36, ст. 361. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12.

2. Кодекс законів про працю України. *Відомості Верховної Ради УРСР*, 1971, додаток до № 50, ст. 375 (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08.

3. Закон України «Про соціальний діалог в Україні». *Відомості Верховної Ради України*, 2011, № 28, ст. 255. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17.

4. Закон України «Про державну службу». *Відомості Верховної Ради України,* 2016, № 4, ст. 43. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19.

5. Групова динаміка і комунікації. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/24562/.

6. Книжкова палата України імені Івана Федорова. URL: http://www.ukrbook.net/.

7. Львівська національна наукова бібліотека імені В.Стефаника. URL: http://www.library.lviv.ua/.

8. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: http://lib-gw.univ.kiev.ua/.

9. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: http://library.lnu.edu.ua/bibl/.

10. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського, електронні фахові видання. URL: http://www.nbuv.gov.ua.

11. Національна історична бібліотека України. URL: http://www.dibu.kiev.ua/.

12. Національна парламентська бібліотека України. URL: http://www.nplu.org/.

13. Харківська державна наукова бібіліотека України імені В. Короленка. URL: http://korolenko.kharkov.com/.